

İSTİKLAL MARŞI'NIN ÖYKÜSÜ

 Bilim ve Teknik

*Türkiye Cumhuriyeti'nin millî marşının kabul edilîşinin
100. yıl dönümünde yürekleri vatan ve bayrak sevgisiyle
atan tüm okurlarımıza armağanımızdır...*

İSTİKLAL MARŞI

*Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.*

*Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!*

Güfte: Mehmet Âkif Ersoy (1921)

Beste: Osman Zeki Üngör (1930)

Orkestrasyon: Edgar Manas (1932)

Kabulü: 12 Mart 1921 (Türkiye Büyük Millet Meclisi, Ankara)

İstiklal Marşı'nın kabul edildiği 12 Mart 1921 Cumartesi gününün akşamı hava karardığında Ay batı ufkunun üzerinde ve Hilal evresinde (yaklaşık 3 günlük ve %9'u aydınlanmış durumda) görünüyordu.

“Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmayın”

Mehmet Âkif Ersoy

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin millî marşı olan İstiklal Marşı bundan tam yüz yıl önce, Kurtuluş Savaşı'nın geçtiği zorlu günlerde yazıldı. “Kahraman Ordumuza” hitap ederek başlayan İstiklal Marşı şiiri, vatan ve millet sevgimizi en üst noktaya çıkartan yegâne eser olarak millî şairimiz Mehmet Âkif'ten Türk milletine miras kalmıştır.

Halkları millet yapan en önemli şey ortak değerler ve millî duygulardır. Rengini atalarımızın bu güzel vatan uğruna akıttığı kandan alan kutsal bayrağımız ve cesur Türk milletinin bağımsızlığını tüm dünyaya ilan eden millî marşımız ortak değerlerin ve millî duyguların en güzel sembolleridir. İstiklal Marşı'nı dinlerken ve söylerken göğsümüz gururla ve heyecanla kabarı, millî duygunun ve vatan sevgisinin verdiği aşkla ve maneviyatla gözlerimiz dolar, sesimiz titrer.

Her bir dizesine vatan ve bayrak sevgisinin işlendiği İstiklal Marşı şiirinde, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılacağına olan inanç, Türk askerinin cesareti ve gücü, ayrıca Türk milletinin bağımsızlığa, bayrağına, vatanına, Hakk'a ve dinine olan bağlılığı anlatılır. Bu şiir, milletimizin bağımsızlık yolunda Anadolu'da amansızca gerçekleştirdiği Millî Mücadelesinin nesilden nesile aktarıldığı ölümsüz destanıdır.

Mehmet Âkif Ersoy'un ölümünün 75. ve İstiklal Marşı'nın kabulünün 90. yıl dönümü olması nedeniyle 2011 yılı “Mehmet Âkif Ersoy Yılı” ilan edilmişti. İstiklal Marşı'nın kabulünün 100. yıl dönümü olan 2021 de TBMM tarafından “İstiklal Marşı Yılı” olarak ilan edildi. Biz de TÜBİTAK Bilim ve Teknik dergisi olarak bu anlamlı yıla çok özel bir kitapçıkla katkı sağlıyoruz. Bu kitapçıkta İstiklal Marşı'nın hem keyifle okunan çizgi öyküsüne yer verdik hem de şiirin yazılışından kabulüne, bestelenmesinden kıta kıta anlamına kadar bazı önemli bilgileri sizler için derledik.

Türk Milleti'nin istiklal ve bağımsızlığının destanı olan, Millî Mücadele'nin ruhunu ve kararlılığını yansıtan bu ölümsüz eseri bizlere kazandırdığı için millî şairimiz Mehmet Âkif Ersoy'u ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Millî Mücadelemizin bütün kahramanlarını rahmetle, minnetle ve saygıyla anıyoruz.

Özlem Kılıç Ekici

“İstiklal Marşı” şüirinin Osmanlı alfabesi ile yazılmış dizelerinin ve Mehmet Âkif Ersoy’un fotoğrafının olduğu bir belge

II. Meşrutiyet döneminden itibaren *Strat-ı Müstakim (Sebilü'r-Reşad)* dergisinin başyazarlığını yaptı. TBMM'nin açılışının ertesi günü olan 24 Nisan 1920’de Ankara’ya geldi; Millî Mücadele’ye şair, hatip, seyyah, gazeteci ve siyasetçi olarak katıldı. 1921’de Ankara’da Taceddin Dergâhı’na yerleşerek Burdur milletvekili olarak meclisteki görevine devam etti, İstiklal Marşı’nı da burada yazdı. Millî Mücadele’deki katkılarından dolayı İstiklal Madalyası ile ödüllendirildi. İstiklal Marşı’nı kaleme aldığı ev günümüzde Mehmet Âkif Ersoy Müzesi olarak ziyarete açıktır. “Çanakkale Destanı”, “Bülbül” ve 1911-1933 yılları arasında yazdığı şiirlerini bir araya getirdiği ve yedi şiir kitabundan oluşan *Safahat* en önemli eseridir. İstiklal Marşı’nı Türk milletine armağan ettiği için eserlerini bir araya getirdiği *Safahat*’a dâhil etmemiştir.

Mehmet Âkif Ersoy

Millî Şairimiz (20 Aralık 1873 – 27 Aralık 1936)

İstiklal Marşı Yarışması

Maarif Vekaleti (Millî Eğitim Bakanlığı), Kurtuluş Savaşı'nın başlarında, İstiklal Harbi'nin millî bir ruh içerisinde kazanılmasına yardımcı olması amacıyla 1920'de bir şiir yarışması düzenler.

Yarışmanın ilanı önce okullara duyurulur, sonrasında "Şairlerin Dikkatine" ifadesi ile gazetelere ilan verilir. Birinci gelecek ve millî marş olarak kabul edilecek olan şiire 500 lira ödül verileceği ve ilerleyen bir tarihte bu şiirin bestesi için de bir yarışma açılacağı duyurulur. Yarışmaya katılacak tüm şiir başvurularının 23 Aralık 1920 tarihine kadar Ankara'daki Büyük Millet Meclisi Maarif Vekâleti'ne yapılması istenir.

Maarif Vekâleti bünyesinde kurulan bir edebî heyet, gönderilen tüm eserleri inceleyip değerlendirir. Yarışmaya 724 şiir gönderilmiş, ne var ki Millî Mücadele ruhunu yansıtan ve ülkemizin millî marşı olmaya değer bir şiir bulunamamıştır. Eser gönderenler arasında Kâzım Karabekir, Hüseyin Suat Yalçın, İsak Ferrara, Muhittin Baha Pars ve Kemalettin Kamu gibi isimler de vardır.

Millî şair, veteriner hekim, öğretmen, vaiz, hafız, Kur'an mütercimi ve TBMM 1. Dönem Burdur Milletvekili olan Mehmet Âkif (Ersoy) ise "Milletin başarılarının para ile övülemeyeceğini" düşündüğü için yarışmaya katılmama kararı almıştır.

O dönemin Maârif Nâzırı (Eğitim Bakanı) olan Hamdullah Suphi (Tanrıöver) Bey, değerlendirme heyetinin de başkanıdır. "Çanakkale Şehitlerine" ve "Bülbül" gibi önemli eserlerin şairi Mehmet Âkif'in Türk milletinin istiklal marşını yazabileceğine yürekten inanır. Ancak ödül konulduğu için yarışmaya katılmadığını öğrenince Mehmet Âkif'e 5 Şubat 1921'de yazdığı davet mektubunda ödül konusunun uygun bir şekilde çözümlenebileceğini, millî marşın güftesini kaleme alarak yarışmaya mutlaka katılması gerektiğini dile getirir.

Mehmet Âkif Ersoy İstiklal Marşı'nı Yazar

Mehmet Âkif, Ankara'da Taceddin Dergâhı olarak anılan bir köşkün kendisi için tahsis edilen odasında, "Kahraman Türk Ordusu'na" diye başlayarak Millî Mücadele kahramanlarına hitap ettiği

şiirini yazmaya başlar. Bu ufak ama nezih köşkün güzel ve geniş bir bahçesi vardır, bahçede türlü türlü meyve ağaçları ve şarıl şarıl suların aktığı bir de şadırvan... Şair, nesiller boyu dillere destan olacak şiirlerinin çoğunu bu mekânda kaleme almıştır.

Millî şairimiz odasının bir köşesindeki masasında oturur, saatlerce bazen günlerce düşünür, elindeki ufak bir kâğıda birkaç kelime yazar, bazen yazdığını çizer, sonra tekrar yazar... Sonunda bağımsızlık mücadelesi ruhunu eşsiz bir şekilde anlatan İstiklal Marşı şiirini tamamlar. Keyiflenir, çayını demler ve en yakın dostu, TBMM 1. Dönem Balıkesir Milletvekili Hasan Basri Çantay'ı yanına çağırır ve ona yazdığı şiiri ahenkle okur.

İstiklal Marşı şiirini Büyük Millet Meclisi Maarif Vekâletine teslim eder. Şiirin öncelikle cephede askerlere okunmasına karar verilir. Batı Cephesi Komutanlığına gönderilen şiir, askerlerin büyük beğenisini kazanır. İstiklal Marşı şiiri, 17 Şubat 1921'de *Hâkimiyyet-i Millîye* ve *Sebilü'r-Reşad* gazetelerinde, 29 Şubat 1921'de ise Konya'da *Öğüt* gazetesinde yayınlanır.

İstiklal Marşı Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Kabul Edilir

Millî marş konusu TBMM'nin 26 Şubat 1921 tarihli gündemine alınır. İlk görüşmede Mehmet Âkif'in şiirine bazı itirazlar olur. Bunun üzerine Mehmet Âkif'e ait metnin basılıp milletvekillerine dağıtılmasına karar verilir. 12 Mart 1921'deki ikinci görüşmede oturumun başkanlığını yapan Mustafa Kemal Paşa önemli bir konuşma yapar, ardından Hasan Basri Bey'in sunduğu Hamdullah Suphi Bey'in İstiklal Marş'ını

kürsüden okumasına dair teklifini oylatır. Teklifin kabul edilmesi üzerine Hamdullah Suphi Bey şiiri okumak üzere kürsüye çıkar. Öncesinde Millî Mücadele ruhunu en iyi şekilde temsil edecek bir şiir aradıkları için Mehmet Âkif'e bu şiiri yazması yönünde şahsen ricada bulunduğunu söyler. Şairin ödülünden dolayı tereddüt ettiğini, çekindiğini ve verilecek ödülü kesinlikle kabul etmek istemediğini, ancak ödül konusunu çözeceklerine dair şaire söz verdiklerinde Mehmet Âkif'in şiiri yazmayı kabul ettiğini anlatır. Sonrasında şairin fevkalade bir şiir gönderdiğini ve ön elemeyi geçen diğer altı şiirle birlikte vekillerin onayına sunulacağını söyler.

Ardından Mehmet Âkif'in İstiklal Marşı şiirini meclis kürsüsünden coşkuyla okur. Şiir okunduğunda milletvekilleri büyük bir heyecana kapılır ve diğer şiirlerin okunmasına gerek görülmez. Yapılan oylamada büyük çoğunluğun oyuyla ülkemizin millî marşı olarak 12 Mart 1921'de kabul edilir. Mehmet Âkif, kazandığı 500 liralık ödülü kadın ve çocuklara iş öğretmek için kurulan ve cephedeki askerlere elbise diken Darülmesai'ye bağışlar. İstiklal Marşı'nın Türk Milleti'nin eseri olduğunu söyleyerek İstiklal Marşı'nın güftesini, şiirlerini topladığı 7 kitaptan oluşan *Safahat* isimli eserine dâhil etmez ve İstiklal Marşı şiirini Türk Milleti'ne armağan eder.

Cumhuriyetin ilan edildiği ilk TBMM binası

İstiklal Marşı Bestelenir

İstanbul Maarif Müdürlüğüne 12 Şubat 1923'te beste yarışması açma görevi verilir. Şiirin bestelenmesi için açılan yarışmaya 24 besteci katılır. Savaş sonrası ülkenin içinde bulunduğu zor koşullar nedeniyle sonucu belirleyecek bir değerlendirme yapılamaz. Bu nedenle güfte, ülkenin çeşitli yerlerinde farklı bestelerle okunmaya başlanır. Edirne'de Ahmet Yekta Bey'in, İzmir'de İsmail Zühtü Bey'in, Ankara'da Osman Zeki Bey'in, İstanbul'da Ali Rıfat Bey ve Zati Bey'in besteleri okunur.

1924'te Ankara'da toplanan seçici kurul, Ali Rıfat Çağatay'ın bestesini kabul eder. 1930 yılında ise dönemin Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Şefi Osman Zeki Üngör'ün 1922'de hazırladığı beste yürürlüğe konur ve millî marşımızın nihai bestesi olarak kabul edilir. Marşımızın armonilemesini yani orkestrasyonunu Edgar Manas, bando düzenlemesini de İhsan Servet Künçer yapar.

Mehmet Âkif Ersoy'un on kıtadan oluşan İstiklal Marşı şiirinin sadece ilk iki dördlüğü, beste eşliğinde, ülkemizin millî marşı olarak coşkuyla ve gururla söylenmektedir.

İstiklal Marşı'nın TBMM'inde kabul edildiği salon.

İstiklal Marşı Solfej Notaların Yazılışı ve Okunuşu

İSTİKLAL MARŞI

Soz. Mehmet Âkif Ersoy
Muzik. Osman Zeki Üngör

Moderato

1 Kork - ma sön - mez bu şa - fak - lar - da yü - zen - al san -
2 Çat - ma kur - ban o - la - yım çeh - re - ni ey naz - li hi -

cak Son me den yur du - mun us - tün - de tü - ten en son o - cak O
lâl Kah - ra - man ır - ki - ma bir gul ne bu şid - det bu ce - lâl Sa -

be - nim mil - le - ti - min yıl - di - zi - dir par - la - ya cak O be -
na ol - maz dö - kü - len kan - la - rı - mız son - ra he - lâl Hak - k'ı -

nim - dir o be - nim mil - le - ti - min - dir an - cak
dir Hak - k'a ta - pan mil - le - ti - min is - tik - lâl

İSTİKLAL MARŞI

“Kahraman Ordumuza”

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
“Medeniyet!” dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri “toprak!” diyerek geçme, tanı:
Düşün altında binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden, ilahi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli,
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerihamdan, ilahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal!

Mehmet Âkif Ersoy

İstiklal Marşı'nın Anlamı

1. Kıta: İstiklal Marşı yurdumuzun düşman işgaline karşı savunulduğu Kurtuluş Savaşı yıllarında yazılmıştır. Türk Milletine ve Türk Ordusuna cesaret ve direnme gücü vermek için şiir Korkma! sözüyle başlar. Bizim en önemli bağımsızlık sembolümüz olan bayrağımız, yurdumuzda tek bir vatandaşımız bile yaşadığı müddetçe göklerde dalgalanmaya devam edecektir.

2. Kıta: Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Türk milletinin toprakları düşman güçleri tarafından işgal edilmiştir. Ülkemizin içinde bulunduğu bu durum nazlı bir sevgiliye benzeyen bayrağımızı üzmüş ve öfkelenmiştir. Bayrağımız göklerde dalgalandıkça milletimiz huzur bulacak ve şehitlerimizin bağımsızlık uğruna akan kanları helal olacaktır. İstiklal ve özgürlük, Allah yolunda ilerleyen milletimizin hakkıdır.

3. Kıta: Güçlü Türk milleti her zaman hür ve bağımsız yaşamıştır ve yaşamaya da devam edecektir. Buna hiç kimse engel olamayacaktır.

4. Kıta: Anadolu'ya hücum eden ve donanımlı silahları olan Batılı ülkelere meydan okunuyor. Sınırlarımızı koruyan iman dolu göğüsler en sert çelikten bile daha dayanıklıdır. Tek dişli canavara benzetilen Batı'nın sözde medeniyeti, yüce ve korkusuz Türk milletinin manevi gücü karşısında elbette yenik düşecektir.

5. Kıta: Türk halkı askerleriyle birlikte Anadolu'yu istila eden düşmanlara karşı gerektiğinde göğsünü siper ederek canla başla savaşılmaya devam etmelidir. Sonunda Türk milleti Allah'ın vaat ettiği zafere ve güzel günlere kavuşacaktır.

6. Kıta: Yüzyıllarca uğruna kan dökülen ve çok büyük zorluklarla kazanılmış bu vatanın her bir toprak parçası kutsaldır ve bize atalarımızdan miras kalmıştır. Eğer dünyalara değişmeyeceğimiz bu kutsal vatanı gerektiği gibi savunamazsak şehit olan atalarımızın ruhunu incitmiş oluruz.

7. Kıta: Her bir köşesi cennet gibi olan doğa harikası bu vatanın her karış toprağında şehit atalarımızın kanı vardır. Bu yüzden Allah canımızı, en sevdiğimizi, her şeyimizi alsın ama yeter ki bizi bu güzel vatandan mahrum bırakmasın.

8. Kıta: Şairin Allah'tan tek bir dileği vardır. Dinimizin temeli olan ezanlar bu vatanda sonsuza kadar okunmaya devam etmelidir.

9. Kıta: Ezanlar vatanımızda okunmaya devam ettikçe mezar taşları bile olmayan şehitlerimizin ruhları şad olmaya devam edecektir.

10. Kıta: Artık Millî Mücadele kazanılmış ve ezelden beri hür yaşamış Türk Milleti hakkı olan özgürlüğe kavuşmuştur. Ay yıldızlı bayrağımız gökyüzünde korkusuzca ve özgürce sonsuza dek dalgalanmaya devam edecektir.

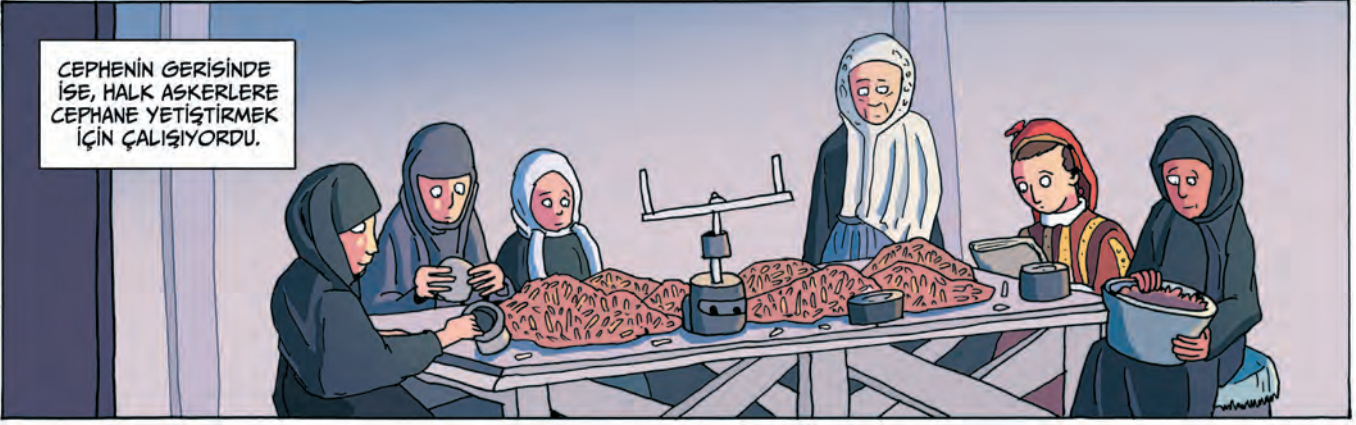
1921. KURTULUŞ
SAVAŞI'NIN EN
ZOR GÜNLERİ...

BURSA VE UŞAK İŞGAL
ALTINDA. SİRADA ANKARA'YA
SALDIRI PLANI VAR.

MECLİSİN KURDUĞU DÜZENLİ ORDU...

...BATI CEPHESİ'NDE İLK SINAVINI VERMEYE HAZIRLANIYOR.

CEPHENİN GERİSİNDE
İŞE, HALK ASKERLERE
CEPHANE YETİŞTİRMEK
İÇİN ÇALIŞIYORDU.

BÜTÜN ANADOLU
SEFERBERLİK
HÂLİNDEYDİ.

HAVADİS VAR MI
KIZIM? NE
YAZIYOR?

ŞAİRLERİN
DİKKATİNE!

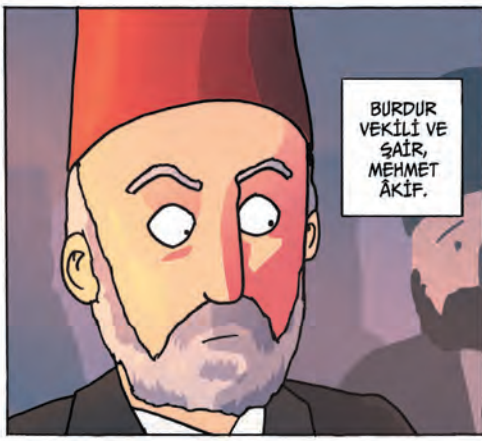
MİLLETİMİZİN
DÂHİLİ VE HARİCİ
İSTİKLAL UĞRUNA
GİRİŞMİŞ OLDUĞU
MÜCADELEYİ İFADE
İÇİN BİR İSTİKLAL
MARSİ YARIŞMASI
AÇILMIŞTIR....

...GÖNDERİLENLER
ARASINDAN BİRİNCİ
SEÇİLECEK ESER İÇİN
BEŞ YÜZ LIRA
MÜKÂFAT
VERİLECEKTİR.

MEHMET ÂKİF,
MARS'I YAZMAK İÇİN
ACELE ETMEDİ.

ARA SIRA BİR KELİME YAZIYOR,
BAZEN YAZDIGINI ÇİZİYOR...
SONRA TEKRAR YAZIYOR...

...TEK BİR DİZE ÜZERİNE
GÜNLERCE UĞRAŞIYORDU.

KABUL
EDENLER?

KABUL EDİLMİŞTİR!

BİR DAHA
OKUNSUN!

BU MARŞI
MECLİSİMİZ KABUL
ETTİĞİ İÇİN RESMİ
BİR İSTİKLAL MARŞI OLARAK
TANINMIŞTIR. BİNAENALEYH
AYAKTA DİNLEMİYİZ
İÇAP EDER.

BUYURUNUZ
EFENDİLER.

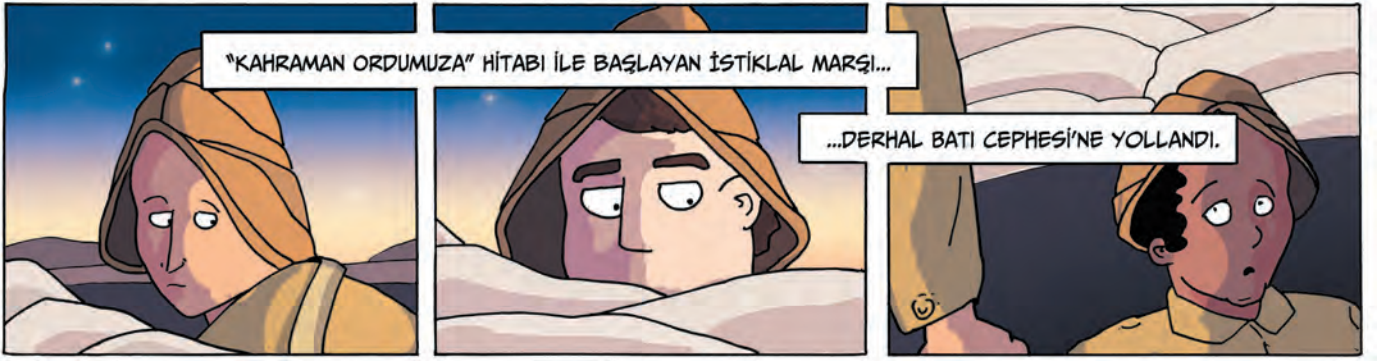
KORKMA!

SÖNMEZ BU ŞAFAKLARDA
YÜZEN ALSANCAK!

SÖNMEYEN
YURDUMUN ÜSTÜNDE
TÜTEN EN SON OCAK.

MEHMET ÂKİF, 12 MART 1921'DE RESMEN KABUL
EDİLEN İSTİKLAL MARŞI'NDAN KAZANDIĞI ÖDÜLÜ KADIN
VE ÇOCUKLARA İŞ ÖĞRETEN DÂRÜLMESÂİ'YE BAĞIŞLADI.

O BENİM MİLLETİMİN YILDIZIDIR,
PARLAYACAK; O BENİMDİR, O BENİM
MİLLETİMİNDİR ANCAK.

"KAHRAMAN ORDUMUZA" HİTABI İLE BAŞLAYAN İSTİKLAL MARŞI...

...DERHAL BATI CEPHESİ'NE YOLLANDI.

MEHMET AKİF ERSOY, İSTİKLAL MARŞI'NI KENDİ ŞİİRLERİNİ TOPLADIĞI SAFAHAT ESERİNE DÂHİL ETMEMİŞ VE İSTİKLAL MARŞI İLE İLGİLİ ŞUNU SÖYLEMİŞTİR...

"MİLLETİN ESERİDİR."

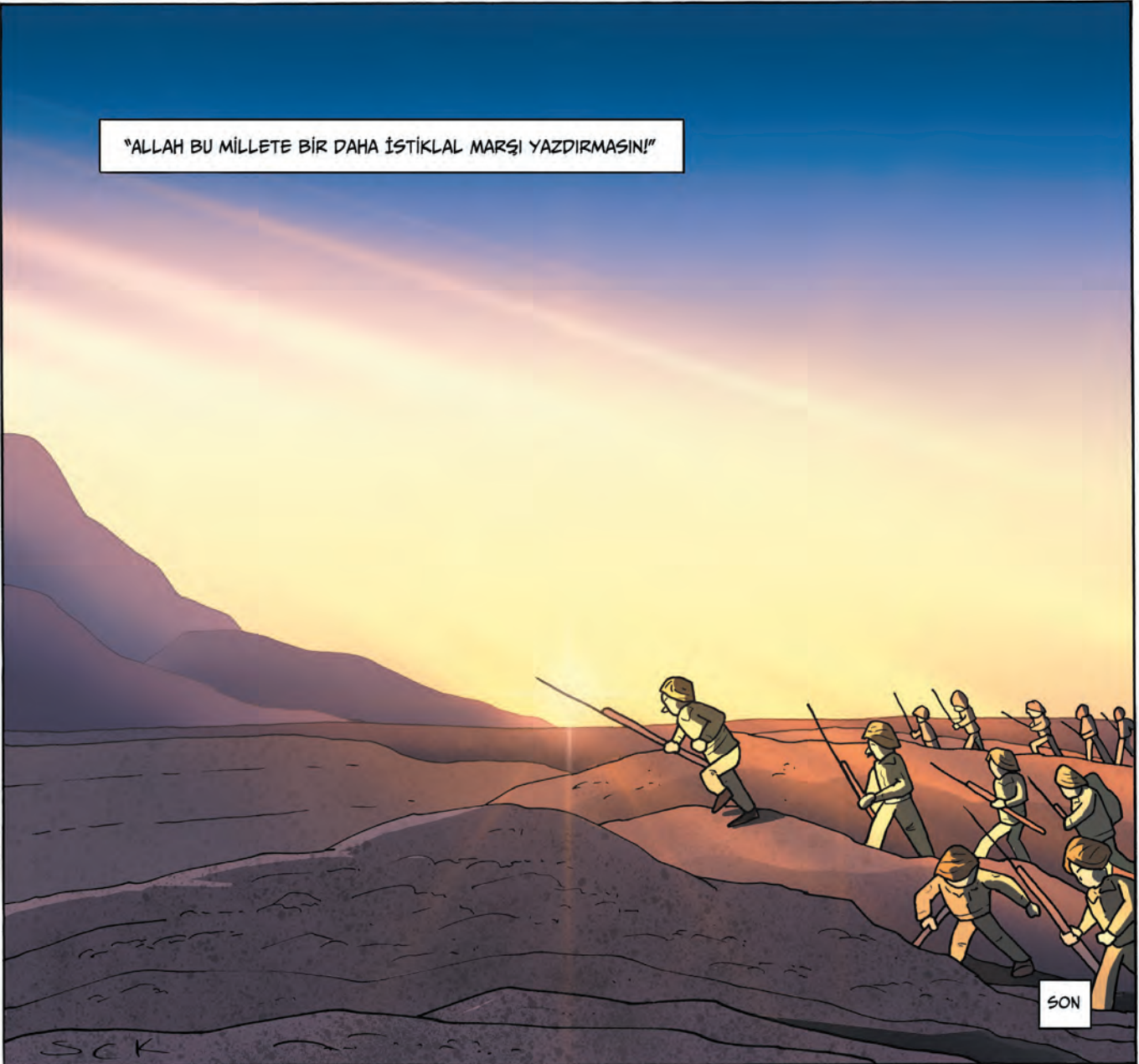
"MİLLETE AİTTİR."

"BEN YALNIZCA GÖRDÜĞÜMÜ YAZDIM!"

"ALLAH BU MİLLETE BİR DAHA İSTİKLAL MARŞI YAZDIRMASIN!"

SON

18 Mart 1915... Çanakkale Zaferi'nin 106. yıl dönümü kutlu olsun...

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, bu toprakları vatan yapan tüm şehitlerimizi ve Millî Mücadelemizin bütün kahramanlarını rahmet, minnet ve saygıyla anıyoruz...

Çanakkale Şehitlerine

...
*Vurulmuş tertemiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alını değer.*

*Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhid'i...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
"Gömelim gel seni tarihe" desem, sığmazsın...*

Mehmet Âkif Ersoy

Kaynaklar

<https://mehmetakifastirmalari.com/>

<http://www.mehmetakifvakfi.org.tr/>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Mehmet_Âkif_Ersoy

https://tr.wikipedia.org/wiki/İstiklâl_Marşı

https://www.tccb.gov.tr/assets/dosya/istiklalmarsi_metin.pdf

İsmail Acar, İstiklâl Marşı ve Gençliğe Hitabe, Liva Yayınevi, Balıkesir, 2006.

Mithat Cemal Kuntay, Mehmet Akif: Hayatı, Seciyesi, Sanatı, Timaş Yayınları, İstanbul, 2012.

TÜBİTAK

Bilim ve Teknik

Hazırlayan: Dr. Özlem Kılıç Ekici
Çizgi Öykü ve Çizimler: Sinancan Kara
Redaksiyon: Nurulhude Baykal
Grafik Tasarım - Uygulama: Hüseyin Diker

<http://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>
bteknik@tubitak.gov.tr

İstiklal Marşı'nın Öyküsü kitapçığı TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi
Mart 2021 sayısının ekidir.